

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA NACIONALINIS EGZAMINŲ CENTRAS

Mokinio (-ės) darbo vietos žymė	
Vardas ir pavardė	

INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

2010 m. valstybinio brandos egzamino bandomoji užduotis

Egzamino trukmė – 3 val.

Testas – 1 val. 25 min (85 min.) Perėjimas į kompiuterių klasę – 5 min. Praktinės užduotys – 1 val. 30 min. (90 min.)

NURODYMAI

- Informacinių technologijų valstybinio brandos egzamino bandomoji užduotis susideda iš dviejų dalių: testo ir dviejų praktinių programavimo užduočių, atliekamų kompiuteriu.
- Gavę užduočių sąsiuvinį pasitikrinkite, ar nėra tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Užrašykite savo darbo vietos žymę, vardą ir pavardę nurodytoje vietoje ant užduoties sąsiuvinio viršelio.
- Atlikdami užduotis galite naudotis rašymo priemonėmis (parkeriu ar tušinuku, pieštuku), skaičiuotuvu be tekstinės atminties[◊].
- Brandos egzamino užduotis atliekama visa. Mokiniams, kurie dalyko mokėsi pagal bendrojo kurso programą, rekomenduojama pirmiausia atlikti užduotis, pažymėtas B→, kurios atitinka bendrąjį kursą.
- Atsakymus į visus testo klausimus rašykite sprendimų ir atsakymų lape. Teisingus atsakymus į klausimus su pasirenkamaisiais atsakymais pažymėkite kryželiu tamsiai mėlyna spalva rašančiu parkeriu arba tušinuku.
- Atsakymus į klausimus, reikalaujančius išsamesnio atsakymo, įrašykite tam skirtuose baltuose laukuose kitoje sprendimų ir atsakymų lapo pusėje.
- Atlikę testą pirma laiko ir użpildę sprendimų ir atsakymų lapą, galite pradėti atlikti juodraštyje praktines programavimo užduotis. Tam palikta vietos egzamino užduoties sąsiuvinyje, kuriame atliktos užduotys nebus vertinamos.
- 10 val. 25 min. atiduokite sprendimų ir atsakymų lapą vykdytojui ir pasiėmę savo užduočių sąsiuvinį pereikite į kompiuterių klasę. Tam skiriamos 5 min. Kompiuterių klasėje būtinai atsisėskite į vietą, kuri pažymėta jūsų darbo vietos žyme.
- Praktines užduotis atliksite kompiuteriu. Savo darbo rezultatus įrašykite į kompiuterio standžiojo disko katalogą C:\Egzaminas, suteikdami failams vardus, sudarytus pagal šabloną, pavyzdžiui: R01_1.pas (raidė ir pirmieji du skaitmenys (01) jūsų darbo vietos žymė, trečiasis skaitmuo (1) praktinės užduoties numeris). Kitaip įvardyti failai nebus vertinami. Neturite teisės failo pavadinime ar jo tekste rašyti savo vardo, pavardės ar kitų jus identifikuojančių duomenų.
- Praktinės užduoties programų failus (*.pas) nukopijuokite iš kompiuterio standžiojo disko katalogo C:\Egzaminas į savo darbo vietos žyme pažymėtą diskelį arba atmintuką. Šiuos diskelius arba atmintukus išdalija vykdytojai likus 15 min. iki egzamino pabaigos. Egzamino vykdytojas nukopijuos diskelio arba atmintuko turinį į vykdytojo kompiuterio standųjį diską, išspausdins programų tekstus, susegs išspausdintus lapus ir paduos jums pasirašyti. Privalote pasirašyti teksto pabaigoje ant kiekvieno lapo, taip pat egzamino vykdymo protokole, kuriame atitinkamuose langeliuose turi būti įrašyti jūsų sukurtų programų failų pavadinimai (ar žodis Nėra, jei programų failų nesukūrėte).
- Išspausdintų programų tekstų taisyti negalima, net jei pastebėjote klaidą.
- Apsisprendę egzaminą baigti pirma nurodyto pabaigos laiko ir gavę egzamino vykdytojo leidimą, galite išeiti iš egzamino patalpos. Išeidami negalite išsinešti užduoties sąsiuvinio, grįžti į egzamino patalpą iki egzamino pabaigos. Linkime sėkmės!

[◊]Dalis tokio skaičiuotuvo požymių:

¹⁾ simboliams vaizduoti ekrane skirta ne daugiau kaip viena eilutė;

²⁾ ekrane galima atvaizduoti ne daugiau kaip dvylika skaitmenų;

³⁾ klaviatūra turi tik dalį lotynų raidyno.

I. TESTAS

Tru	kmė –	. 25	min

					Maksimalus veri	tinimas – 50 taškų
B→	1.	Tipiniams dokumo A puslapiu; B stiliumi; C maketu; D šablonu.	entams tekstų rengy	ykle ¹ kurti iš anksto	o parengtas ruošinys	
B →	2.	Kokiam mažiausia A Simboliui. B Žodžiui. C Sakiniui. D Pastraipai.	am teksto elementu	i galima pritaikyti	norimą šrifto stilių?	(1 taškas) (1 taškas)
B→	3.	spausdinimo parir Užrašykite dar dv	nktis, pavyzdžiui, s i skirtingas spauso	pausdinamo dokun linimo parinktis.	mento spausdinimą nento kopijų skaičių	
B →	4.	Tekstų rengykle s	ukurta lentelė:			(2 :::::::)
			Šalis	Sostinė	Plotas	
			nus veiksmus ir užr elių plotį. s langelius.	Sostinė	Plotas S.	Atsakymas (2 taškai)
			<u> </u>			

NEPAMIRŠKITE ATSAKYMŲ PERKELTI Į SPRENDIMŲ IR ATSAKYMŲ LAPĄ

¹ tekstų rengyklė – текстовый редактор – procesor tekstowy

B • Pirmajame paveiksle pateiktą tekstą reikia sutvarkyti tekstų rengykle taip, kaip parodyta antrajame paveiksle. Kokius **du** pastraipos tvarkymo parametrus keisite?

Pirmasis paveikslas

Kai·man·buvo·šešeri·metai, kartą vienoje knygoje apie Neįžengiamą girią — knyga vadinosi "Pasakojimai apie dalykus, kurie tikrai įvyko", — radau puikų paveiksliuką Jame·buvo·atvaizduotas smauglys, ryjantis žvėrį. ¶

Knygoje buvo·parašyta: "Smaugliai suryja savo·grobį ištisą, jo·nekramtę Paskui jie·nebegali judėti ir šešis·mėnesius miega, kol·viską suvirškina". ¶

Aš tada daug galvojau apie nuotykius džiunglėse, ir man·irgi pavyko nupiešti spalvotu pieštuku

Antrasis paveikslas

pirmąjį savo piešinį. Savo piešinį numeris 1.¶

Kai·man·buvo·šešeri·metai, kartą vienoje knygoje apie Neįžengiamą girią – knyga vadinosi "Pasakojimai apie dalykus, kurie tikrai įvyko", – radau puikų paveiksliuką. Jame buvo atvaizduotas smauglys, ryjantis žvėrį.¶

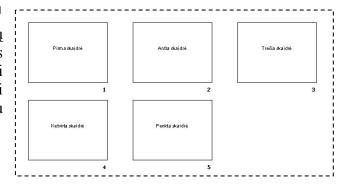
 $Knygoje buvo parašyta::,, Smaugliai suryja savo grobį ištisą, jo nekramtę. Paskui jie nebegalijudėti ir šešis mėnesius miega, kol viską suvirškina". \P$

Aš tada daug galvojau apie nuotykius džiunglėse, ir man irgi pavyko nupiešti spalvotu pieštuku pirmąji savo piešinį. Savo piešinį numeris 1.¶

Užbaikite sakinį:

Atsakymas	"Reikia pakeisti pastraipos lygiuotę į abipusę,				
	(2 taškai				

B→ 6. Rasa žino, kad pateikčių rengyklėje¹ skaidrių² rikiavimo rodinys (skaidrių rūšiuotuvas) pateikia ekrane pateikties skaidrių miniatiūras ir leidžia atlikti įvairius veiksmus, pavyzdžiui šalinti skaidres. Kokius veiksmus dar patogu atlikti pasirinkus šį rodinį?

- A Į skaidrę įkelti paveikslą.
- **B** Redaguoti tekstą pasirinktoje skaidrėje.
- **C** Keisti skaidrių išdėstymo tvarką.
- **D** Šalinti skaidrėje esantį objektą.

(1 taškas)

pateikčių rengyklė – программа подготовки презентации – program do tworzenia prezentacji

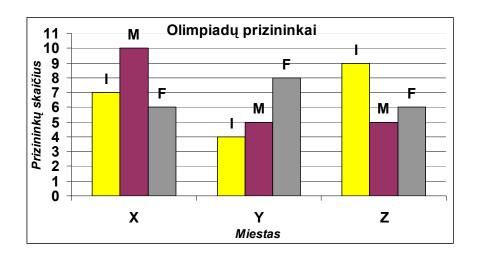
² skaidrė – слайд, przeźrocze

TECHNOLOGIJU VALSTY		

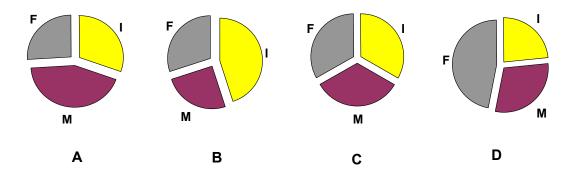
B →	7.	Pate	eiktį patogiau rengti, kai apmąstomi rengimo veiksmai.	
		1. 2. 3. 4. 5.	Tikslų iškėlimas. Informacijos rinkimas, kaupimas, apdorojimas. Pateikties maketų (šablonų) kūrimas. Pateikties rengimas kompiuteriu. Pateikties peržiūra ir taisymas.	
		Ren	giant pranešimo pateiktį vienas iš šių veiksmų paprastai nėra būtinas. Kuris?	
		A B C D	2 3 4 5	
			(I)	taškas)
В→	8.	Inte A B C D	rneto naršyklė ¹ – tai: interneto ryšį teikianti programa; hipertekstinės informacijos visuotinis tinklas; hipertekstu parašytas žiniatinklio dokumentas; programa, skirta žiniatinklio peržiūrai ir informacijos paieškai jame.	taškas)
			· ·	,
В →	9.		ktroninio pašto adresą sudaro dvi dalys, atskirtos ženklu @. Dešinėje ženklo @ omas pašto serverio adresas. Kas rašoma kairėje ženklo @ pusėje?	pusėje
		Atsa	akymas Kairėje ženklo @ pusėje rašomas	
			(1)	taškas)
B→	10.		as <i>horoskopas.ppt</i> , esantis serverio <i>pateiktys.org</i> aplanke <i>Tigras</i> , pasiekiamas naudtokolu <i>ftp</i> . Baikite rašyti šio failo universalųjį adresą (angl. <i>URL</i>).	ojantis
		At	sakymas ftp://	
			(2	taškai)
¹ narš	yklė –	- брау	raep – przeglądarka NEDAMIDŠKITE ATSAKYMII DEDKELTI I SDDENDIMILID ATSAKYMII I ADA	

NEPAMIRŠKITE ATSAKYMŲ PERKELTI Į SPRENDIMŲ IR ATSAKYMŲ LAPĄ

B→ 11. Skaičiuokle¹ parengta diagrama pateikiama informacija apie trijų miestų (X, Y ir Z) informatikos (I), matematikos (M) ir fizikos (F) olimpiadų prizininkus.

Kuri iš žemiau pateiktų diagramų vaizduoja **visų miestų** atskirų dalykų prizininkų pasiskirstymą?

(2 taškai)

_

¹ skaičiuoklė – редактор электронных таблиц – arkusz kalkulacyjny

B→ 12. Skaičiuoklės langeliuose E4 ir F4 įrašytos formulės kopijuojamos žemyn (žr. pav.). Langelyje E4 įrašyta formulė, pagal kurią skaičiuojamas kiekvienos apskrities gyventojų skaičius 2007 metais, o langelyje F4 įrašyta formulė, pagal kurią skaičiuojamas kiekvienos apskrities gyventojų tankio pokytis per metus.

Remdamiesi pateiktais aprašymais ir lentelės duomenimis, pažymėkite atsakymą, kuriame langeliuose **E4** ir **F4** įrašytos teisingos formulės.

	А	В	С	D	E	F				
1	Gyventojų skaičius Lietuvoje									
2	Apskritis	Gyventojų tankis, gyventojų skaičius/km²		Plotas,	Gyventojų skaičius	Gyventojų tankio				
3		2007 m.	2008 m.	km²	2007 m.	pokytis per metus				
4	Alytaus	33,0	32,6	5425	179025,0	-0,4				
5	Kauno	83,7	83,3	8089	677049,3	-0,4				
6	Klaipėdos	72,8	72,7	5209	379215,2	-0,1				
7	Marijampolės	40,9	40,6	4463	182536,7	-0,3				
8	Panevėžio	36,4	36,1	7881	286868,4	-0,3				
9	Šiaulių	41,4	41,0	8540	353556,0	-0,4				
10	Tauragės	29,2	28,9	4411	128801,2	-0,3				
11	Telšių	40,1	39,9	4350	174435,0	-0,2				
12	Utenos	24,3	24,0	7201	174984,3	-0,3				
13	Vilniaus	87,1	87,2	9731	847570,1	0,1				
14	Visų aps	kričių ploto v	/idurkis, km²	6530						
15	V	isų apskričių	į plotas, km²	65300						

Α		Е	F
	4	= B4 * \$D\$4	= \$C\$4 – B4
В		E	F
	4	= B4 * D4	= C4 – B4
С		Е	F
С	4	_	F = \$B\$4 – C4
C D	4	_	

(1 taškas)

- **B→ 13.** Remdamiesi 12 klausime pateiktais aprašymais ir lentelės duomenimis, atkurkite formules, įrašytas skaičiuoklės lentelės langeliuose **D14** ir **D15**.
  - **13.1.** Langelyje **D14** įrašykite formulę, pagal kurią būtų skaičiuojamas **visų apskričių plotų vidurkis**. Formulėje naudokite tinkamą funkciją.

Atsakymas D

CINIU TECHNOLOGIJU VALSTY	

13.2. Langelyje	D15 įrašykite	formulę,	pagal	kurią	būtų	skaičiuojama	as <mark>visų</mark>	apskričių	plotas
Formulėje	naudokite tink	amą funk	ciją.			<u></u>			

Atsakymas

	D
15	

(3 taškai)

B→ 14. Kokį rezultatą suskaičiuos skaičiuoklės langeliuose D1, E1 ir F1 įrašytos formulės?

	А	В	С	D	Е	F
1	1	0	3	=MIN(A1:C1)	=SUM(A1:C1)	=IF(B1>C1;"TAIP";"NE")

Atsakymas

	D	E	F
1			

(3 taškai)

- **B→ 15.** Išrinkite **du bruožus** būdingus *atvirojo kodo programai*.
  - 1. Atvirojo kodo programa galima naudotis nemokamai.
  - 2. Už naudojimasi atvirojo kodo programa imamas mokestis.
  - 3. Naudotojas gali keisti šios programos kodą, laikydamasis licencijos sąlygų.
  - 4. Atvirojo kodo programa neturi licencijos.

Atsakymas	

(2 taškai)

B 16. Duomenims apsaugoti nuo pažeidimų, praradimo daromos atsarginės jų kopijos (pvz., duomenys įrašomi į kompaktinį diską, atminuką ar kitą išorinę informacijos laikmeną). Nurodykite dar **dvi skirtingas** duomenų apsaugos priemones.

Atsakymas	1.	
	2.	

(2 taškai)

B→ 17. Pateiktos devynios informacinių technologijų sąvokos:

pateiktis skaidrė absoliučiosios koordinatės

puslapinė antraštė puslapinė poraštė langelis

išnaša santykinės koordinatės skaičiuoklės lakštas

Užbaikite žemiau užrašytus sakinius, iš pateiktųjų sąvokų išrinkę ir įrašę po vieną tinkamą kiekviename sakinyje.

- a) Tekstinio dokumento kiekvieno puslapio apačioje (po tekstu) tam tikra vieta (kelios eilutės), kuri negali būti panaudota pagrindiniam puslapio tekstui, nors ir būtų tuščia, vadinama
- b) Pateikčių rengyklė yra vaizdinės medžiagos rengimo programa. Jos parengtas dokumentas vadinamas
- c) Skaičiuoklės langelių koordinatės, kurios kopijuojant langelį su formule nesikeičia, vadinamos

(3 taškai)

18. Nurodykite atsakymą, kuriame loginio kintamojo f reikšmė lygi FALSE, kai x = -3, y > 0.

```
A f := (x = 3) or (y > 0);
```

B f :=
$$(x = -3)$$
 and $(y < 0)$;

C f := **not**
$$(x - y > 0)$$
;

D f := not
$$(x > y)$$
;

(1 taškas)

19. Kokios kintamųjų x ir y reikšmės bus rodomos kompiuterio ekrane, įvykdžius programos fragmentą? *Pastaba*. Kintamieji x ir y sveikojo tipo.

	x	Y
Α	-1	-1
В	-1	2
С	2	-1
D	3	2

(1 taškas)

20. Kas bus rodoma kompiuterio ekrane, įvykdžius programos fragmentą?

(1 taškas)

21. Kurį programos fragmentą atlikus ekrane bus rodoma kintamojo x reikšmė?

```
Α
     x := 16;
     if x \mod 2 = 1
       then WriteLn (x);
В
    x := 16;
     if x \mod 3 = 2
       then WriteLn (x);
    •••
C
    x := 16;
    if \times mod 4 = 0
       then WriteLn (x);
D
    x := 16;
     if x \mod 5 = 3
       then WriteLn (x);
```

(1 taškas)

22. Kas bus rodoma kompiuterio ekrane, įvykdžius programos fragmentą?

```
d := 1;
for x := 1 to 3 do
    d := d * x;
Write (d);
...
```

Atsakymas

(1 taškas)

23. Kokias pradines kintamųjų x ir y reikšmes reikia įrašyti, kad ciklas būtų atliekamas du kartus?

	x	Y
Α	1	1
В	2	2
С	თ	3
D	2	3

```
x:= ...; y:= ...;
while x <= y do
begin
x := x * 2;
y := y + 3;
end;
...</pre>
```

(1 taškas)

24. Kokios kintamųjų x, y ir z reikšmės bus rodomos kompiuterio ekrane, įvykdžius programą T1?

	x	Y	Z
Α	1	2	3
В	1	2	5
С	1	4	3
D	5	2	3

(1 taškas)

25. Pateikta programa T2.

```
program T2;
  type TMasyvas = array [1..10] of integer;
//----
procedure Kas (m, p : integer; A : TMasyvas; var s : integer);
 var i : integer;
begin
 s := 0;
 for i := 1 to m do
   if A[i] > p then s := s + A[i];
//-----
 var i, sm : integer;
       C : TMasyvas;
begin
 C[1] := 5;
 for i := 2 to 4 do
   C[i] := C[i-1] + 1;
 for i := 1 to 4 do
   Write (C[i]);
 WriteLn;
 C[1] := 5; C[2] := 6; C[3] := 7; C[1] := 9;
 Kas (2, 6, C, sm);
 WriteLn (sm);
end.
```

2010 m. INFORMACINIU TECHNOLOGIJU VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO BANDOMOJ	

25.1. Kas ir kaip bus rodoma kompiuterio ekrane, įvykdžius programą T2? Atsakymą įrašykite pateiktoje lentelėje, kiekvienam simboliui skirdami po vieną langelį.

				1	2	3	4	5	6	7	8
		Atsakymas	1 eilutė								
			2 eilutė								
25.2. Ką atlieka pro	ocedūra Kas?									(3 ta	iškai)
Atsakymas											
										(1 ta	 škas)

26. Tekstiniame faile T3.txt įrašyti duomenys apie šachmatininkių pasirodymą varžybose: sportininkės vardas ir kiek taškų ji surinko.

Failas T3.txt				
Karolina	6			
Giedrė	4			
Saulė	5			
Urtė	3			
Viktorija	7			

Duomenims apdoroti sukurta programa T3.

```
program T3;
 type TRezultatas = record
                    vardas : string [10];
                    taskai : integer;
      end;
      TRezultatai = array [1..5] of TRezultatas;
//-----
procedure Skaitymas (var R : TRezultatai);
  var i : integer;
     Fd : text;
begin
  Assign (Fd, 'T3.txt');
  Reset (Fd);
  for i := 1 to 5 do
    ReadLn (Fd, R[i].vardas, R[i].taskai);
  Close (Fd);
end;
//-----
function Kuri (R : TRezultatai) : integer;
  var i : integer;
     m : integer;
begin
  m := 1;
  for i := 1 to 5 do
    if R[i].taskai > R[m].taskai
      then m := i;
  Kuri := m;
end;
 var S : TRezultatai;
     g : integer;
begin
 Skaitymas (S);
 g := Kuri (S);
 WriteLn (S[g].vardas, S[g].taskai);
end.
```

Kas ir kaip bus rodoma kompiuterio ekrane, įvykdžius programą T3? Atsakymą įrašykite pateiktoje lentelėje, kiekvienam simboliui skirdami po vieną langelį.

Atsakymas	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1 eilutė																
2 eilutė																
3 eilutė																
4 eilutė																
5 eilutė																

(3 taškai)

27. Pateikta programa T4.

```
program T4;
//-----
function Veiksmai (a, b : integer; z : char) : boolean;
begin
 if z = '='
    then Veiksmai := a = b
    else if z = '>'
            then Veiksmai := a > b
            else if z = '<'
                   then Veiksmai := a < b</pre>
                   else Veiksmai := a <> b;
end;
//----
        x, y : integer;
  var
           k : char;
           r : boolean;
begin
  x := 1; y := 5; k := '?';
  r := Veiksmai (y, x, k);
  WriteLn (r);
  WriteLn (not r);
  WriteLn (Veiksmai (x, y, '!'));
  WriteLn (Veiksmai (x + 4, y, '=') and Veiksmai (x, y - 4,'?'));
  end.
```

Kas bus rodoma kompiuterio ekrane, įvykdžius programą T4?

Atsakymas	

(4 taškai)

28. Pateikta programa T5.

```
program T5;
function Laipsnis (m, n : integer) : longint;
 var s : longint;
     i : integer;
begin
  s := 1;
  for i := 1 to n do
   s := s * m;
  Laipsnis := s;
end;
//----
var x, y : integer;
    rez : longint;
begin
 x := 2; y := 3;
 rez := Laipsnis (x, y);
 WriteLn (rez);
 WriteLn (Laipsnis (y, x));
end.
```

Kas bus rodoma kompiuterio ekrane, įvykdžius programą T5?

Atsakymas	

(2 taškai)

JUODRAŠT	TIS		
	V		
NEPAMIRŠKITE ATSAKYMŲ PERKELTI Į SPRENDIMŲ IR ATSAKYMŲ LAPĄ			

II. PRAKTINĖS UŽDUOTYS

Trukmė – 90 min.

Maksimalus vertinimas – 25 taškai

1. Žirniai

Ūkininkas atvežė į turgų parduoti žirnių, supakuotų po vieną ir po du kilogramus. Kiekvienas pirkėjas perka ne daugiau kaip 10 kg ir ne mažiau kaip 1 kg žirnių. Ūkininkas iš pradžių nori išparduoti didesnes žirnių pakuotes. Jeigu pirkėjas perka daugiau kaip 1 kg žirnių, ūkininkas duoda pakuotes po 2 kg ir, jeigu reikia, 1 kg pakuotę (pvz., jei pirkėjas perka 5 kg žirnių, pardavėjas jam duoda dvi 2 kg pakuotes ir vieną 1 kg pakuotę). Kai baigiasi 2 kg pakuotės, tada ūkininkas pardavinėja likusias 1 kg pakuotes.

Parašykite programą, kuri suskaičiuotų:

- kiek 1 kg ir kiek 2 kg žirnių pakuočių buvo parduota;
- keli pirkėjai nusipirko bent vieną žirnių pakuotę;
- kiek kilogramų žirnių nusipirko paskutinis pirkėjas, dar gavęs bent vieną žirnių pakuotę.

Duomenys

Tekstiniame faile Z1.txt yra kelios eilutės su sveikaisiais skaičiais:

- pirmoje eilutėje yra du skaičiai:
  - N1 $(1 \le N1 \le 100) 1$ kg žirnių pakuočių skaičius, kurį atvežė ūkininkas ir N2 $(1 \le N2 \le 100) 2$ kg žirnių pakuočių skaičius, kurį atvežė ūkininkas;
- antroje eilutėje užrašytas pirkėjų skaičius N $(1 \le N \le 100)$;
- toliau yra N eilučių, kuriose surašyti pirkėjų pageidavimai pirkti tam tikrą kiekį žirnių po vieną skaičių eilutėje.

Rezultatai

Rezultatus pateikite tekstiniame faile Z1rez.txt, kuriame turi būti trys eilutės:

- pirmoje eilutėje spausdinkite du skaičius, atskirtus vienu tarpu: kiek buvo nupirkta žirnių pakuočių po 1 kg ir kiek po 2 kg; jeigu kuri nors pakuotė nebuvo nupirkta, rašyti nulį;
- antroje eilutėje spausdinkite, keli pirkėjai nusipirko bent vieną žirnių pakuotę;
- trečioje eilutėje spausdinkite, kelis kilogramus žirnių nusipirko paskutinis pirkėjas, dar gavęs bent vieną žirnių pakuotę.

Nurodymai

- Pirkėjų pageidavimus saugokite vienmačiame sveikųjų skaičių masyve.
- Parašykite procedūrą, kuri suskaičiuotų, kiek pirkėjų nusipirko bent vieną žirnių pakuotę ir kiek kilogramų žirnių nusipirko paskutinis pirkėjas, dar gavęs bent vieną pakuotę.
- Programoje nenaudokite sakinių, skirtų darbui su ekranu.

Duomenų failo pavyzdys	Paaiškinimas
8 6	N1 ir N2
4	N
5	Pirmas pirkėjas pageidauja pirkti 5 kg žirnių
1	Antras pirkėjas pageidauja pirkti 1 kg žirnių
4	Trečias pirkėjas pageidauja pirkti 4 kg žirnių
3	Ketvirtas pirkėjas pageidauja pirkti 3 kg žirnių
Rezultatų failo pavyzdys	Paaiškinimas
3 5	Parduotos 3 pakuotės po 1 kg ir 5 pakuotės po 2 kg
4	4 pirkėjai nusipirko žirnių
3	Paskutinis pirkėjas, dar gavęs bent vieną žirnių pakuotę, nusipirko 3 kg žirnių

Duomenų failo pavyzdys	Paaiškinimas
5 5	N1 ir N2
5	N
5	Pirmas pirkėjas pageidauja pirkti 5 kg žirnių
9	Antras pirkėjas pageidauja pirkti 9 kg žirnių
4	Trečias pirkėjas pageidauja pirkti 4 kg žirnių
7	Ketvirtas pirkėjas pageidauja pirkti 7 kg žirnių
1	Penktas pirkėjas pageidauja pirkti 1 kg žirnių
Rezultatų failo pavyzdys	Paaiškinimas
5 5	Parduotos 5 pakuotės po 1 kg ir 5 pakuotės po 2 kg
3	3 pirkėjai nusipirko žirnių
1	Paskutinis pirkėjas, dar gavęs bent vieną žirnių pakuotę, nusipirko 1 kg žirnių

Pirmosios užduoties programos vertinimas

Vertinimo kriterijai	Taškai	Pastabos
Testai.	20	Visi taškai skiriami, jeigu programa pateikia teisingus visų testų rezultatus.
Teisingai skaitomi duomenys iš failo.	3	
Teisingai spausdinami rezultatai.	3	
Sukurta procedūra, kuri suskaičiuotų, kiek pirkėjų nusipirko bent vieną žirnių pakuotę ir kiek kilogramų žirnių nusipirko paskutinis pirkėjas, dar gavęs bent vieną pakuotę.	6	Vertinama tada, kai neskiriama taškų už testus.
Teisingai skaičiuojami parduotų žirnių pakuočių skaičiai.	5	
Teisingos kitos procedūros ir funkcijos, jeigu jų yra, ir pagrindinė programa.	3	
Teisingai aprašyti vienmačio masyvo duomenų tipas (tipai) ir kintamieji.	1	
Sukurta nurodytus skaičiavimus atliekanti procedūra.	1	
Prasmingai pavadinti kintamieji. Komentuojamos programos dalys, laikomasi rašybos taisyklių.	1	Visada vertinama.
Išlaikomas vientisas programos rašymo stilius, nėra sakinių, skirtų darbui su ekranu.	2	
Iš viso taškų	25	

2. Pasirinkimas

Maksimalus vertinimas – 25 taškai

Abiturientas sudarė jį dominančių valstybių aukštųjų mokyklų sąrašą.

Parašykite programą, kuri išrinktų po vieną aukščiausią reitingą turinčią kiekvienos valstybės aukštąją mokyklą ir gautą sąrašą surikiuotų reitingų mažėjimo tvarka.

Duomenys pateikiami tekstiniame faile P2.txt. Pirmoje failo eilutėje nurodomas valstybių skaičius N ($1 \le N \le 100$). Toliau pateikiami valstybių sąrašai tokia tvarka:

- pirmoje sąrašo eilutėje užrašomas valstybės pavadinimas (pirmosios 15 pozicijų) ir aukštųjų mokyklų skaičius;
- toliau atskirose eilutėse pateikiami duomenys apie mokyklą: pavadinimas (pirmosios 30 pozicijų) ir reitingas (sveikasis skaičius).

Rezultatai pateikiami tekstiniame faile P2rez.txt. Spausdinamas atrinktų aukštųjų mokyklų sąrašas reitingų mažėjimo tvarka: valstybė, aukštoji mokykla, reitingas. Reikšmės viena nuo kitos atskiriamos vienu tarpu.

Nurodymai

- Programoje būtinai naudokite įrašo duomenų tipą ir masyvus su įrašo tipo elementais.
- Programoje nenaudokite sakinių, skirtų darbui su ekranu.
- Parašykite procedūrą, kuri rikiuotų sąrašą reitingų mažėjimo tvarka.

Duomenų failo pavyzdys			Paaiškinimas	
4			Valstybių skaičius	
Gailuva	3		Valstybės pavadinimas ir aukštųjų mokyklų skaičius	
Dubysos univers	itetas	45	Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas	
Petro universit	etas	55	Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas	
Baltijos kolegi	ja	9	Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas	
Bambukija	1		Valstybės pavadinimas ir aukštųjų mokyklų skaičius	
Bambuko muzikos akademija 3		35	Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas	
Guglija	2		Valstybės pavadinimas ir aukštųjų mokyklų skaičius	
Medienos apdoro	ojimo kolegija 14 Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas		Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas	
Turizmo kolegija		13	Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas	
Baltieji lokiai 4			Valstybės pavadinimas ir aukštųjų mokyklų skaičius	
Baltasis universitetas		10	Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas	
Pilkasis universitetas		15	Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas	
Rudoji kolegija		8	Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas	
Spalvos kolegija		99	Aukštosios mokyklos pavadinimas ir reitingas	
		Rezultatų fa	ailo pavyzdys	
Baltieji lokiai	Spalvos koleg	ija	99	
Gailuva	Petro univers	itetas	55	
Bambukija	Bambuko muziko	os akade	mija 35	
Guglija	Medienos apdo:	rojimo k	olegija 14	

Antrosios užduoties programos vertinimas

Vertinimo kriterijai	Taškai	Pastabos
Testai.	20	Taškai skiriami, jeigu programa pateikia teisingus visų testų rezultatus.
Teisingai skaitomi duomenys iš failo.		
Teisingai spausdinami rezultatai.		
Teisingai sukurta rikiavimo procedūra.	5	Vertinama tada, kai
Teisingai formuojamas rezultatų sąrašas.	4	neskiriama taškų už testus.
Teisingos kitos procedūros ir funkcijos, jeigu jų yra, ir pagrindinė programa.	5	
Teisingai aprašyti įrašo duomenų tipas (tipai), masyvas (masyvai) su įrašo tipo elementais ir kintamieji.		
Sukurta sąrašo rikiavimo procedūra.		
Prasmingai pavadinti kintamieji. Komentuojamos programos dalys, laikomasi rašybos taisyklių.		Visada vertinama.
Išlaikomas vientisas programos rašymo stilius, nėra sakinių, skirtų darbui su ekranu.		
Iš viso taškų	25	

JUODRAŠTIS

WILLIAM THE CHNOLOGIJŲ VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO SANDOMOJI UZDUOTIS		
	2010 m. INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO BANDOMOJI UŽDUOTIS	